

Het Testament van Doctor Dee

toneelthriller

Een student en zijn vriendin huren de kamer van een zekere Johannes Dierickx, die net is overleden. Al zijn spulletjes staan er nog. Onder de bezittingen van de zonderlinge maneer Dierickx bevinden zich een zwarte spiegel en boeken over de beruchte zestiende eeuwse magiër John Dee. Daar is iets heel vreemds mee aan de hand...

In deze razend spannende horror-toneelthriller slaan de mysterieuze voorwerpen van een dode hun meedogenloze klauwen in het leven van twee nietsvermoedende jonge mensen.

‘Het Testament van Doctor Dee’ is een avondvullend stuk voor 2 dames en 3 heren, dat zich afspeelt in één sober gemeubileerde kamer. Het stuk heeft goede acteurs en een dito regisseur nodig.

ROLVERDELING:

JAN DE LAET: een jongeman, student Germaanse filologie.

SONJA: de vriendin van Jan, een studente Germaanse filologie.

JEANNE LEMAIRE: een knappe vrouw van ongeveer veertig.

KELLY: een Brits popmuzikant.

JOHANNES DIERICKX: een man van middelbare leeftijd, in een ouderwets kostuum, met das en hoed.

DECOR:

Een studeerkamer, waarvan de beide zijwanden in beslag worden genomen door boeken. Tussen de boeken staan ook een antieke wereldbol en een Russisch houten popje dat je uit elkaar kunt nemen en waarin dan weer een identiek popje zit. In de ene zijwand is een deur uitgespaard, die uitgeeft op een gang (buitendeur). In de andere zijwand zit een deur die uitgeeft op de keuken + badkamer/WC, en op de slaapkamer (tussendeur).

De achterwand is een wit doek. Daaraan hangen een middeleeuwse landkaart en een oude schets van een fantaisistisch vliegtuig, dat de vorm van een kever heeft. Voorts zijn er de omtrekken op te zien van een grote antieke spiegel en een oude portretfoto, die daar vroeger moeten hebben gehangen. In de omtrek van de spiegel zullen door middel van een diaprojector, opgesteld achter deze wand, dia's worden geprojecteerd.

De kamer is sober gemeubileerd met een sofa en een tafel met vier stoelen. Op de voorgrond staat een ouderwetse mechanische schrijfmachine.

NOOT:

Doctor John Dee is een historisch personage. Zijn portret, waarvan sprake is in het stuk, kan men vinden op het internet of in naslagwerken over alchemie, astrologie, magie e.d., zoals bijvoorbeeld 'De wereld van het ongrijpbare' (diverse auteurs, Reader's Digest, 1985). Het is ook verkrijgbaar bij de auteur van dit stuk.

'Het Testament van Doctor Dee' is de toneelversie van de jeugdroman 'De Zwarte Spiegel' van Patrick Bernauw (Davidsfonds-Infodok, 1998). Dit toneelstuk mag niet opgevoerd worden zonder voorafgaande schriftelijke toelating van de auteur.

EERSTE BEDRIJF

EERSTE SCENE

Het is donker.

Muzikale intro. Diaprojectie van het portret van doctor Dee.

Licht fade in en diaprojectie fade out. Muziek fade out.

Mevrouw Jeanne Lemaire komt de kamer binnen door de buitendeur, gevolgd door Jan en Sonja.

JEANNE: Normaal gezien, verhuur ik niet aan studenten... Maar jullie zagen er twee bijzonder geschikte jongelui uit, en daarom dacht ik zo bij mezelf... och ja, waarom eens geen uitzondering maken? Wat studeren jullie?

JAN: Germaanse.

JEANNE: En u, juffrouw?

SONJA: Zeg maar Sonja.

JAN: En ik heet Jan. Jan De Laet.

JEANNE: Mooi, mooi, mooi. Jan en Sonja dus!

SONJA: Ik studeer ook Germaanse.

JEANNE: Mooi, mooi, mooi! (*monstert hen van kop tot teen*) Twee zéér geschikte jongelui, inderdaad... En allebei studeren ze Germaanse... Een perfect koppeltje, als het ware!

Jan en Sonja glimlachen schaapachtig. Sonja grijpt de hand van Jan.

JEANNE: Jullie ouders weten hier toch van, hé?

JAN: Pardon, mevrouw euh...?

JEANNE: Lemaire. Jullie ouders zijn er toch van op de hoogte dat jullie hier als koppel komen samenwonen en euh... studeren? Het laatste wat ik wil, zijn namelijk een boel problemen!

SONJA: Eerlijk gezegd, mijn ouders denken dat ik alleen op kot zit... In een studentenhome van de universiteit.

JEANNE: En de jouwe, jongeman?

JAN: De mijne ook.

SONJA: Mijn ouders zijn niet zo best gesteld op zijn ouders... En op hem... En omgekeerd. Begrijpt u?

JAN: Maar u mag op uw beide oren slapen, mevrouw Lemaire. We zullen ervoor zorgen dat u daar geen last van ondervindt.

JEANNE: Ze weten dus niet dat jullie... helemaal in jullie eentje... naar Brussel...?

JAN: Nee.

SONJA: Daar weet haast niemand van, eigenlijk.

JAN: Het is zo'n beetje een geheim.

SONJA: ONS geheimpje.

Mevrouw Lemaire kijkt hen nadenkend aan, staat in twijfel. Dan knikt ze traag en zucht diep.

JEANNE: Ik laat me veel te gauw vertederen door een vleugje... romantiek, geloof ik. Twee jongelui, op de vlucht voor de boze buitenwereld! Mooi, mooi, mooi!

Jan en Sonja glimlachen weer schaapachtig.

JAN: Dan hebt u er geen... bezwaar tegen... dat wij hier...?

JEANNE: Wel... Omdat jullie er zo geschikt uitzien... ben ik bereid voor één keer een oogje dicht te knijpen... Al strookt het niet met mijn principes dat jullie er zonder medeweten van jullie ouders of wie dan ook tussenuit geknepen zijn.

SONJA: Heel erg bedankt, mevrouw.

JEANNE: Geen dank. Het is zesduizend frank in de maand voor deze kamer, plus keuken met badkamer en WC hiernaast, en voor de slaapkamer daarachter. (*ze opent de tussendeur, gaat af - OFF:*) Kom maar even een kijkje nemen, hoor!

Jan en Sonja gaan door de tussendeur af.

SONJA: (*gedempt*) Zesduizend frank... Heel schappelijk.

JAN: (*gedempt*) Dat zullen we pas weten als we àl haar voorwaarden gehoord hebben.

JEANNE: (*OFF*) Wel... Wat denken jullie ervan?

SONJA: (*OFF*) Dat ziet er best aardig uit...

JEANNE: (*OFF*) Kijk maar eens rustig rond.

Jeanne Lemaire verschijnt weer in de tussendeur.

JEANNE: (*roept*) O ja, voor ik het vergeet! Ik vraag ook nog een borgsom van één maand huur vooruit!... Cash!

SONJA: (OFF) Geen probleem, mevrouw!

Sonja verschijnt eveneens in de tussendeur.

JEANNE: Jullie hebben toch enige middelen van bestaan, hoop ik?

SONJA: Zeker, mevrouw. Zeker. Anders zouden we nooit...

JAN: (OFF) Ik doe wat vertaalwerk.

SONJA: En ik ook.

JEANNE: Mooi, mooi, mooi.

SONJA: Dan krijgen wij de kamers, mevrouw?

JEANNE: Omdat jullie er zo geschikt uitzien... ja. Mijn man is al zes jaar dood en sindsdien sta ik er alleen voor, zodat je wel zult begrijpen dat ik problemen met mijn huurders kan missen als de pest.

SONJA: Zeker, zeker.

JEANNE: Wij... mijn man en ik... hebben altijd op het gelijkvloers gewoond. De eerste en de tweede verdieping van het huis verhuren we. Op de tweede verdieping woont mister Kelly. Ook een zeer geschikte persoon. Een Engelse popmuzikant, die bij een Belgisch groepje speelt. Zo lang hij hier in huis niet repeteert of geen harde muziek opzet, vind ik dat prima.

SONJA: En wie bewoonde deze kamers?

JEANNE: Meneer Dierickx. De arme man is kort geleden gestorven.

SONJA: *(bestudeert de boeken in de rekken)* De advertentie sprak van gemeubileerde kamers, maar ik wist niet dat daar ook een hele bibliotheek in begrepen was...

Jan verschijnt in de tussendeur.

JEANNE: Vinden jullie het griezelig?

SONJA: Wat?

JEANNE: Dat heel zijn boeltje hier nog staat.

JAN: *(tot Sonja, met een gebaar naar de meubels)* De spullen van de dode meneer die hier voor ons woonde, Sonja.

SONJA: *(haalt de schouders op)* Nee... Waarom? Het is wel praktisch. Dan moeten wij nergens meer naar op zoek gaan.

JAN: *(laat de wereldbol draaien)* Al zouden wij natuurlijk nooit zo'n stoffige ouwe wereldbol in huis gehaald hebben.

SONJA: Ik vind dat eigenlijk wel gezellig.

JEANNE: Het doet me plezier dat jullie het niet erg vinden. Een vorige kandidaat-huurder vond het allesbehalve gezellig. Het was of de dode meneer Dierickx hier elk ogenblik weer kon binnenkomen, zei ie.

SONJA: Nou ja, als je een beetje bijgelovig aangelegd bent...

JEANNE: Maar dat zijn jullie gelukkig niét, hé?

SONJA: *(lacht)* Nee.

JEANNE: Mooi, mooi, mooi! Ik vond het anders wel een ernstig probleem, hoor... Meneer Dierickx had geen familie meer en behalve mister Kelly van hierboven en mezelf, had hij ook geen vrienden... Waar moest ik dan blijven met die spullen? vroeg ik me af.

JAN: *(de boeken bestuderend)* En al die boeken... Er staan er zelfs in een doos onder de keukentafel... en in de badkamer, heb ik gemerkt!

SONJA: *(neemt het Russisch popje uit het rek en toont het aan Jan)* Charmant, hé Jan? *(ze opent het en neemt er een kleiner, identiek poppetje uit)*

JEANNE: Euh... ja... Zoals jullie kunnen zien... Heel charmant.

SONJA: Een baboesjka... Zo heten die popjes toch die in elkaar passen, of heb ik het mis?

JEANNE: Neenee...

SONJA: Is dit echt Russisch? *(stelt de telkens in elkaar passende, steeds kleinere popjes naast elkaar op in het rek)*

JEANNE: Mmm...

JAN: *(wijst naar de schets van het vliegtuig in de vorm van een kever aan de wand)* En wat stelt dat voor?

JEANNE: Een vliegmachine.

JAN: In de vorm van een kever?

SONJA: Was die meneer Dierickx soms een uitvinder of zo?

JEANNE: Neenee, juffrouw...

SONJA: Sonja. Zeg maar Sonja.

JEANNE: Meneer Dierickx was een geléerde.

SONJA: Een geléerde?

JEANNE: Een kamergeleerde.

JAN: Waarom hebt u de spullen niet gewoon verkocht op de rommelmarkt, mevrouw Lemaire? En die antieke wereldbol had u vast en zeker nog voor een aardig prijsje aan een antiquair kunnen slijten!

JEANNE: Ach ja, dat had ik kunnen doen... Maar geld interesseert mij nu eenmaal niet zo erg. En meneer Dierickx was... een vriend van ons... Van mister Kelly en van mezelf, zoals ik al zei... Ik kon het niet over mijn hart krijgen zijn spullen van de hand te doen... En eerlijk gezegd, zag ik ook een beetje op tegen de moeite... Maar als jullie niet tussen die rommel willen leven...

SONJA: Nee... Nee, dat kunnen we toch niet doen, hé Jan?

JAN: Nee, natuurlijk niet.

JEANNE: (*glimlacht*) Zie je wel... Ik wist dat jullie twee zéér geschikte persoontjes waren... (*gaat aan tafel zitten*) Kunnen we dan nu overgaan tot het regelen van de formaliteiten?

Sonja en Jan gaan eveneens aan tafel zitten.

SONJA: Graag!

JEANNE: En daarna zijn de schatkamers van meneer Dierickx geheel en al van jullie!... Enfin, voorlopig toch!

Licht fade out op muzikale overgang.

TWEEDE SCENE:

Licht fade in.

Jan zit in de sofa een boek te lezen. Sonja stoft de schrijfmachine af.

SONJA: Die kunnen we in de keuken zetten. (*als Jan niet reageert:*) Hé Jan.

JAN: Ja... Ja, doe maar, Sonja...

Sonja gaat met de schrijfmachine af door de tussendeur.

JAN: (*meer tot zichzelf dan tot Sonja*) Ik zal aan mevrouw Lemaire vragen wanneer het grof vuil wordt opgehaald. Dan zetten we die schrijfmachine buiten.

Sonja keert terug.

SONJA: Wat zei je, Jan?

JAN: Dat ik het hier eigenlijk allemaal... een beetje gek vind aan toegaan. Vind je niet?

SONJA: Er zat niks anders op, Jan. We hadden geen keuze. Waar vind je anders nog een gemeubileerd appartement voor zesduizend frank?

JAN: Ze zei het letterlijk. 'Nu is dit alles van jullie,' zei ze.

SONJA: En dan?

JAN: Nou, ik heb zo het gevoel dat dit appartementje nog lang niet van ons is geworden... zelfs niet nu we het huurcontract hebben getekend.

SONJA: Doe niet zo mal!

JAN: Het is net of we zijn hier... indringers!

SONJA: Indringers?

JAN: In de plaats van eigenaars, ja!

SONJA: We zijn geen eigenaars, Jan. We huren deze kamers alleen maar.

JAN: Jij hebt je al bij de gang van zaken neergelegd, hé?

SONJA: Het is toch praktisch?

Jan staat op, handen in de zakken slentert hij naar voor, staart de zaal in.

JAN: De avond valt... Het is hier een... een éénzame buurt, Sonja... Eenzaam en verlaten... Net als dit huis...

Zij komt achter hem staan, slaat haar armen om hem heen, kijkt over zijn schouder eveneens strak de zaal in.

SONJA: De lichtjes worden ontstoken... De lichtjes van de huizen aan de overkant... Is het niet sprookjesachtig?

JAN: Sprookjesachtig? Die verwilderde voortuintjes, die betonnen koertjes met hun barsten waaruit het onkruid hoog opschiet, die vervallen gevels met hun scheve, lekkende dakgoten?

SONJA: Schilderachtig dan...

Jan grinnikt en draait zich, in haar armen, naar haar om.

JAN: Zeg es, Sonja... Ben jij soms ook zo gevoelig geworden voor een... vleugje romantiek... als die schattige mevrouw Lemaire?

SONJA: (*giechelt*) O ja, Jan... Vooral wanneer het een zeer geschikt persoon is die mij in zijn armen houdt!

Licht fade out. Muzikale overgang.

DERDE SCENE

Licht fade in.

Jan en Sonja zitten aan de tafel te studeren; schriften en cursussen liggen over de hele tafel verspreid.

Er wordt gebeld: twee maal kort. Ze kijken allebei geschrokken op, naar elkaar.

JAN: (*gedempt*) De bel... Twee keer.

SONJA: (*gedempt*) Dat is voor ons. Eén keer is voor mevrouw Lemaire, drie keer is voor meneer Kelly.

JAN: De bel ging twee keer. Ik heb het duidelijk gehoord.

SONJA: Ik ook. Twee keer is voor ons.

JAN: Voor meneer Dierickx. Zijn naam staat nog op het plaatje naast de bel aan de voordeur... Misschien is het voor meneer Dierickx.

SONJA: Meneer Dierickx is dood.

JAN: Misschien weet de kerel die aangebeld heeft nog niet dat meneer Dierickx dood is en dat wij hier nu wonen.

Er wordt opnieuw twee keer gebeld.

SONJA: Ze kunnen ons onmogelijk nu al gevonden hebben...

JAN: Als ze ons al zoeken...

SONJA: Niemand weet dat wij hier wonen, Jan... Ze kunnen ons onmogelijk nu al gevonden hebben...

JAN: Als het je vader is, zal hij weer gedronken hebben.

SONJA: Dan gaat hij schreeuwen.

JAN: En zijn vuisten gebruiken.

SONJA: Hou ermee op, Jan! Het kan mijn vader niet zijn!

JAN: Mijn vader dan?

SONJA: Kijk door het raam. Maar voorzichtig hé. Dat ze je niet opmerken...

Jan staat op en loopt naar voor, staart door een ingebeeld raam de zaal in.

SONJA: Wie is het, Jan?

JAN: Hij staat te dicht bij de deur. Ik kan hem niet zien.

Er wordt nogmaals twee keer gebeld.

SONJA: We hebben geen parlofoon... Je moet gaan kijken, Jan... Je moet beneden gaan kijken... We kunnen ons hier toch niet blijven verstoppen als bange kleine kinderen?

JAN: Nee... Nee, we kunnen ons niet blijven verstoppen... Ik ga naar beneden.

SONJA: Maar laat hem niet binnenkomen, hé? Wie het ook is... laat hem niet binnenkomen!

JAN: *(gaat af langs de buitendeur)* Nee... Ik laat hem niet binnenkomen.

SONJA: *(roept hem achterna)* En wees voorzichtig, Jan!

Sonja blijft bang achter. Ze bijt op haar nagels, loopt dan naar de buitendeur en draait ze op slot. Ze blijft staan, gaat aan tafel zitten, loopt naar voor, kijkt nerveus door een ingebeeld raam naar buiten, de zaal in.

SONJA: Het duurt zo lang... Waarom duurt het zo lang?

Ze luistert ingespannen.

SONJA: Ik hoor niks... Mijn vader zou schreeuwen...

Sonja loopt naar de buitendeur en legt er haar oor tegen. Op dat ogenblik wordt er aan de deurklink gemorreld. Sonja doet verschrikt een pas achteruit.

JAN: *(OFF)* Doe open, Sonja! Ik ben het! Jan!

SONJA: Ben je alleen?

JAN: (OFF) Wat dacht je?

Sonja opent de deur. Jan komt binnen met een antieke spiegel, waarvan het spiegelglas zwart blijft en geen spiegelbeeld weergeeft. Sonja doet de deur achter hem op slot.

SONJA: Wat is dat?

JAN: Een spiegel. Een antieke spiegel.

Sonja kijkt in de spiegel.

SONJA: Hij geeft geen spiegelbeeld weer.

JAN: Nee...

SONJA: Het glas blijft zwart.

JAN: Hij is... wàs... bestemd voor meneer Dierickx.

SONJA: Hoezo?

JAN: *(zet de spiegel tegen de tafel, doet een paar stappen terug, kijkt ernaar)* Er stond een mannetje van een antiekzaak voor de deur. Meneer Dierickx had bij hen deze prachtige antieke zwarte spiegel besteld... Het ding was al betaald en zo, het moest alleen nog afgeleverd worden op een bepaalde datum...

SONJA: Vandaag?

JAN: Ja...

SONJA: Waarschijnlijk een cadeautje.

JAN: Ik zei aan het mannetje van de antiekzaak dat

meneer Dierickx dood was. Misschien kunt u 'm dan aan een familielid van meneer Dierickx bezorgen, stelde het mannetje voor. Bij mijn weten had hij geen familie, zei ik. En toen zei het mannetje iets eigenaardigs... Aan een erfgenaam dan, zei hij. Iedereen heeft toch een erfgenaam?

SONJA: *(lacht)* Aan ons dus... Want in zekere zin zijn wij toch de erfgenamen van meneer Dierickx... Is het niet, Jan?

JAN: Ik weet het niet...

SONJA: Zodra je een beetje vertrouwd raakt met zijn spullen, begin je die best wel charmant te vinden...

JAN: Ik heb maar toegegeven... Om er vanaf te zijn. Goed, zei ik. Laat mij maar zorg dragen voor... voor de erfenis van meneer Dierickx.

SONJA: Een zwarte spiegel...

JAN: Ik heb getekend voor ontvangst en het ventje stooft er vandoor... Ik sjuowde de spiegel de trap op, maar nauwelijks had ik een paar passen gedaan, of de deur van de kamer van mevrouw Lemaire ging open... Vanuit haar zitkamer heeft ze mijn gesprek met die kerel van de antiekzaak afgeluisterd, ik weet het zeker.

SONJA: Onzin, Jan...

JAN: Ze keek me bijzonder vrolijk aan... Alsof ze binnenpretjes had.

SONJA: Je stelt je die dingen alleen maar voor.

JAN: Voor meneer Dierickx, zei ik met een knik naar het pak. En zij sloeg verrukt de handjes in elkaar en zei dat

het zo goed was... dat het schitterend was! *(neemt Sonja bij de arm, met aandrang)* Nu vraag ik je Sonja... Wat is er zo schitterend aan dat cadeautje van meneer Dierickx? Aan die zwarte spiegel?

SONJA: *(gefascineerd kijkend naar de spiegel)* Hij is zeer mooi... Ongetwijfeld antiek... Kostbaar... *(knielt bij de spiegel neer, strijkt over het oppervlak)* Alleen al omdat het geen gewone spiegel is, dat zie je zo...

JAN: Sinds wanneer ben jij een expert in antiek?

SONJA: Het oppervlak is glad, maar het is niet van glas... *(giechelt terwijl ze intens in de spiegel kijkt)* Spiegeltje spiegeltje aan de wand... wie is de mooiste van het land? *(staat op en kijkt om zich heen)* Waar zouden we 'm ophangen?

JAN: Je bedoelt toch niet dat...?

SONJA: Zo'n mooi geschenk kunnen we toch niet weigeren, Jan!?

Sonja's zoekende blik valt op de omtrek van de spiegel die in het bloemetjesbehang van de achterwand zichtbaar is. Ze neemt de spiegel vast, houdt hem tegen de omtrek.

SONJA: Kijk eens aan! Hij past er perfect in! Zo zijn we meteen die lelijke vlek kwijt!

Sonja hangt hem aan de haak in de muur.

SONJA: En er zit op de goede hoogte zelfs een haak in de muur!

Ze doet een paar passen terug en bekijkt de opgehangen spiegel goedkeurend.

SONJA: Perfect is het! Gewoon perfect!

Licht fade out.

VIERDE SCENE

Licht fade in. Op hypnotische en bezwerende muzikale soundtrack:

Jan komt de kamer binnen en gaat op de plaats staan waar Sonja zonet nog stond. Hij staart naar de spiegel, die licht uitstraalt, als in trance.

Achter hem verschijnt Johannes Dierickx met de schrijfmachine. Hij zet die op de oude plaats en verdwijnt.

STEM JOHANNES:

Toen gebeurde het. Eensklaps werd ik mij bewust van een eigenaardige gewaarwording. Het voelde aan alsof... iets... een ànder... een indringer... mijn hoofd binnen sloop. Iets dat van buiten kwam, dat naar binnen sloop en dat mij naar buiten probeerde te drijven. Dat... iets... had kille klauwen en was veel sterker dan ik.

In de spiegel wordt langzaam een beeld geprojecteerd. Niet een spiegelbeeld van Jan dat er had moeten zijn, maar een portret van John Dee, een zestiende eeuwse magiër uit Engeland.

STEM JOHANNES:

Op hetzelfde moment keek ik tot mijn grote verbijstering naar een gezicht in de zwarte spiegel, dat MIJN gezicht niet was! Plotseling stond ik oog in oog met mijn spiegelbeeld: een oude man met lange haren en een lange baard, gelig wit van kleur. Hij had strenge ogen en dunne lippen en hij droeg een vreemd hemd met een kanten kraag. Vreemd genoeg, moest ik toen onwillekeurig denken aan die houten popjes die zo perfect in elkaar passe. En het volgende ogenblik zat ik... één vreselijk ogenblik lang... in de huid van

de man met de dunne witte haren en baard... als een popje dat perfect in een iets groter popje paste... Het volgende ogenblik...

JAN: ... was ik niet langer een jongeman van negentien die Jan heette, maar...

STEM JOHN DEE:

Ik heet John, en ik ben éérentachtig... Aangenaam!

Ik heet John, en ik ben éérentachtig... Aangenaam!

STEM JOHANNES (simultaan):

Ik heet Johannes en ik ben zevenenveertig... Aangenaam!

Ik heet Johannes en ik ben zevenenveertig... Aangenaam!

Jan zakt schreeuwend op zijn knieën, handen op zijn oren, als gehyponotiseerd starend naar het geprojecteerde portret in de spiegel.

JAN: Ik heet Jan en ik ben negentien!
Ik heet Jan en ik ben negentien!

Naar een climax. Dan alle muziek, geluiden, licht en projectie bruusk uit.

VIJFDE SCENE

Licht fade in.

De zwarte spiegel hangt niet meer aan de muur. Ook de schrijfmachine staat er niet meer.

Jan zit aan de tafel te studeren. Sonja komt in haar ochtendjas, met een kop koffie in de hand, uit de tussendeur. Slaperig gaat ze tegenover Jan aan de tafel zitten. Haar blik valt op de omtrek op de muur, waarin de zwarte spiegel heeft gehangen.

SONJA: Heb jij de spiegel van de muur gehaald, Jan?

JAN: *(zonder op te kijken)* Wie anders?

SONJA: Wat heb j'ermee gedaan?

JAN: Samen met die kapotte schrijfmachine bij het groot vuil gezet, buiten.

SONJA: Maar...

Ze staat op en maakt aanstalten om naar buiten te lopen, maar Jan springt op en houdt haar tegen.

JAN: Durf dat ding niet opnieuw naar binnen te brengen, Sonja!

SONJA: Maar waarom niet!?

JAN: Omdat het niet goed is! Ik krijg er nachtmerries van!

SONJA: Nachtmerries?

JAN: Ja!
Ze gaan weer zitten.

SONJA: Door de spiegel? Nachtmerries?

JAN: Dat ding bezorgt me de koude rillingen...

SONJA: Waarvan droom je dan?

JAN: *(opnieuw studerend)* Dat herinner ik me niet meer.

SONJA: *(na een lange pauze)* Je bent bang dat ze ons hier gaan vinden, hé Jan? Dààrvan krijg je nachtmerries. Niet van een stomme spiegel!

JAN: Laat me nu studeren, Sonja. Ik probeer te studeren. Ik móét studeren.

SONJA: Je hoeft niet bang te zijn, Jan... Als dit alles achter de rug is, zullen we er stérker uit te voorschijn komen dan we ooit waren, daar ben ik zeker van... We zullen er ànders uit te voorschijn komen.

JAN: Ik wil niet veranderen. Ik voel me goed in m'n vel.

SONJA: Voel je je dan niet sterker worden? IK voel me sterker worden, Jan. Van dag tot dag. Alles om je heen wordt anders... en jijzelf verandert méé...

JAN: En ik moet die vertaling ook nog afwerken.

SONJA: Ik was een bang meisje, vroeger... Maar nu leer ik op eigen benen te staan. En ik zie dat het kàn... op eigen benen staan. We hebben hén niet nodig, Jan. Mijn ouders niet en jouw ouders niet. *(legt haar hand op zijn hand)* En hou nou asjeblief even op met dat eeuwige studeren van je! Luister naar me!

Jan kijkt op van zijn boek.

SONJA: Ik mis zelfs mijn ouwe spullen niet meer, Jan... Die heb ik allemaal in mijn oude huis achtergelaten, samen met mijn oude, bange vel... We hebben alleen het hoogstnodige meegenomen en zo is het goed... Dit alles moet de start worden van een nieuwe periode in ons leven, Jan... Een periode zonder ouders... Zonder geboden en verboden... Vrij... Eindelijk vrij! Jij studeert te veel, Jan... Dan kun je je

niet vrij meer voelen. Dan kun je de verandering niet meer voelen. Je werkt veel te hard, m'n jongen, en daar krijg je nachtmerries van.

JAN: Ik studeer niét.

SONJA: Nee? En wat doe je dan wel?

JAN: *(toont haar het boek waarin hij leest)* Ik lees... zijn boeken.

SONJA: De boeken van meneer Dierickx?

JAN: Er zijn heel oude, maar ook tamelijk moderne boeken bij. Ze gaan bijna zonder uitzondering over magie, astrologie, reïncarnatie en dat soort dingen. Sommige zijn in het Latijn geschreven, andere in het Nederlands, een boel ervan zelfs nog in oude spelling. En voor de rest... Frans, Engels, Duits...

SONJA: *(glimlacht)* Zeg es, heb jij soms een inventaris opgemaakt of zo?

JAN: *(staat op, gaat tot voor een boekenrek)* Merkwaardig is, dat er maar weinig romans bij zijn, dat het bijna uitsluitend om wetenschappelijke werken gaat. Nu ja, wetenschappelijk...

Jan neemt een boek uit het rek en gooit het op de tafel voor Sonja.

JAN: Lees de titel eens.

SONJA: *(neemt het boek vast, leest de titel:)* Geschriften van de graaf van Saint-Germain, door de eeuwen heen.

JAN: De biografie van een edelman, die een paar dozijn eeuwen geleden werd geboren en nog altijd in leven is,

omdat hij voortdurend het lichaam van een jonger iemand in bezit neemt. Dat beweert de schrijver van dat boek tenminste. Daarom gaf hij er waarschijnlijk de voorkeur aan anoniem te blijven.

SONJA: Hoe weet jij dat?

JAN: Ik heb het gelezen. Meneer Dierickx moet erg geïnteresseerd geweest zijn in de Geschriften van de graaf van Saint-Germain, door de eeuwen heen. Want hij heeft er een heleboel aantekeningen in gemaakt. Kijk maar.

Sonja bladert door het boek en kijkt er hier en daar in. Jan neemt een andere titel uit het rek.

JAN: Een ander boek dat meneer Dierickx nogal geobsedeerd moet hebben, als je op de vele aantekeningen in de marge mag afgaan...

Hij gooit het boek op de tafel. Sonja leest de titel.

SONJA: John Dee, de grootste magiër aller tijden.

JAN: Net zoals in het boek over de graaf van Saint-Germain, kun je uit de aantekeningen weinig of niets opmaken. Meestal zijn ze onleesbaar en als ze wél leesbaar zijn, heeft meneer Dierickx ze geschreven in een mengelmoesje van oud- Engels, oud-Frans en Latijn.

SONJA: *(leest in het boek)* De grootste magiër aller tijden was ongetwijfeld de Engelsman John Dee, geboren in 1527, overleden in 1608.

JAN: Het begon al toen hij nog student was aan de universiteit van Cambridge. Voor een toneelopvoering ontwierp hij... *(hij wijst theatraal naar de schets aan de muur)* ... een vliegmachine in de vorm van een kever!

Sonja kijkt naar de schets van de vliegtuigmachine in de vorm van een kever aan de achterwand, slikt moeilijk.

SONJA: (schor) Toeval.

Fade in: muzikale soundtrack met stemmen.

STEM JOHN:

Ik heet John en ik ben éérentachtig.

STEM JOHANNES:

1527-1608.

STEM JOHN:

Ik heet John en ik ben éérentachtig.

STEM JANE :

Ik heet Jane.

De stemmen worden telkens weer herhaald als in een trance, op het hypnotisch, obsederend muziekstuk.

Zowel Jan als Sonja schrikken. Sonja rent de kamer uit en verdwijnt door de tussendeur. Jan zakt met de handen op zijn oren op zijn knieën, angstig starend naar de omtrek waarin de zwarte spiegel heeft gehangen.

De muziek en de stemmen houden abrupt op. Sonja keert terug.

SONJA: Het leek van boven te komen.

JAN: Nee... Nee, het kwam van beneden.

SONJA: Uit de kamer van mister Kelly. Waarschijnlijk zat hij te repeteren.

JAN: Hoe wisten ze waar we over bezig waren? Ze

luisteren ons af! Het kan niet anders! Mevrouw Lemaire moet hier achter zitten! De feeks! Ze doet het opzettelijk! Ze...

SONJA: Onzin, Jan! Het zal mister Kelly geweest zijn, die zat te repeteren. Die gewoon zat te repeteren. En roep niet zo hard! Straks hoort mevrouw Lemaire ons nog!

JAN: Horen doet ze ons toch! Die heks hoort àlles! Zíét alles! Ze...

SONJA: Zwijg nu, Jan! Zwijg!

JAN: *(neemt haar bij de armen)* Laten we hier weggaan, Sonja! Nu meteen! Nu het nog kan!

SONJA: *(schudt hem van zich af)* Ik denk er niet aan! Waar vind je nog een flat voor zo'n spotprijsje? Of wil jij terug naar huis, misschien? Naar je papaatje en je mammaatje? Nou, IK in ieder geval níét, Jan! Ik niet!

JAN: Ze betovert ons... Ze behekst ons... Ze...

Er wordt twee keer op de buitendeur geklopt.

JEANNE: *(OFF)* Sonja...? Jan...? Alles in orde met jullie?

SONJA: *(fluistert)* Zie je nu wel! *(roept)* Alles in orde, mevrouw Lemaire! *(fluistert)* Ik kleed me aan en we gaan de stad in, we gaan gezellig met z'n tweetjes wat wandelen, een frisse neus halen... en daarna gaan we eens lekker eten... En jij zet die onzin uit je kop, Jan... Hoor je? Jij zet die onzin uit je kop!

Licht fade out.

ZESDE SCENE

Schemerlicht fade in. Muzikale soundtrack fade in.

De spiegel hangt er weer.

Diaprojectie: in de spiegel wordt het portret van John Dee geprojecteerd.

STEM JOHANNES:

De grootste magiër aller tijden was ongetwijfeld de Engelsman John Dee, geboren in 1527, overleden in 1608. Het begon al toen hij nog student was aan de universiteit van Cambridge. Voor een toneelopvoering ontwierp hij een vliegmachine in de vorm van een kever.

Jan verschijnt vanuit de tussendeur en gaat naar het rek met boeken. Hij neemt, als in trance, een boek uit het rek, slaat het open en leest erin.

Diaprojectie: Johannes Dierickx staat op dezelfde plaats als Jan in dezelfde houding een boek te lezen in dezelfde kamer.

Als de stem weerklinkt, lijkt Jan die niet te horen:

STEM JOHANNES:

De professoren van John Dee meenden dat zo'n vliegende kever van metaal, zo'n ongeïdentificeerd vliegend voorwerp, alleen vervaardigd kon zijn met behulp van zwarte kunst. John Dee moest Cambridge dus verlaten en trok naar Leuven, waar hij een tijdje wiskunde en aardrijkskunde doceerde. Hij ontfutselde de beroemde Vlaamse geleerde Mercator daar ook twee aardbollen.

Jan kijkt naar de aardbol.

Diaprojectie: Johannes kijkt in dezelfde houding vanop dezelfde plaats naar dezelfde aardbol in dezelfde kamer.

JAN: Is het mogelijk?... Is het mogelijk dat die antieke wereldbol al vier eeuwen oud is?

Diaprojectie: Johannes Dierickx staat op dezelfde plaats als Jan in dezelfde houding een boek te lezen in dezelfde kamer.

Jan keert op zijn uitgangspunt terug en leest verder in het boek.

JAN: *(leest)* Op die manier kreeg John Dee er een weinig benijdenswaardige reputatie bij. Die van spion en geheim agent van de Engelse kroon. Nochtans was het op dat moment nog lang geen koek en ei tussen John Dee en de Engelse kroon. Dee was namelijk protestant en koningin Mary was katholiek. Ze vervolgde iedereen die er een andere overtuiging op nahield, zelfs haar jongere halfzusje Elizabeth.

Diaprojectie: Jeanne Lemaire, in nachtjapon, zet de schrijfmachine terug op haar plaats, en kijkt terwijl richting Johannes.

Sonja, in een identieke nachtjapon als Jeanne Lemaire, verschijnt uit de tussendeur met de schrijfmachine in haar armen en zet die op haar plaats. Ze blijft erbij staan en kijkt naar Jan.

SONJA: Jan?

STEM JEANNE:
 Johannes?

SONJA: Kom naar bed, Jan.

STEM JEANNE:
 Kom naar bed, Johannes.

JAN *(leest)* + STEM JOHANNES:

Nu werkte er een nichtje van John Dee als kamermeisje in het kasteel van Woodstock, waar Elizabeth gevangen werd gehouden. Het nichtje smokkelde een reeks horoscopen naar Elizabeth, waarin John Dee haar een lang leven en een hoge positie voorspelde. Geheim agenten van koningin Mary onderschepten de brieven. Dee werd prompt in de gevangenis gegooid, op beschuldiging van ketterij en

van een magische samenzwering tegen het leven van de koningin.

Diaprojectie: Jeanne, in nachtjapon, heeft haar armen om Johannes heen geslagen.

Sonja loopt naar Jan toe en slaat haar armen om hem heen. Jan reageert niet.

SONJA: Jan?

STEM JEANNE:
Johannes?

SONJA: Kom naar bed, Jan.

STEM JEANNE:
Kom naar bed, Johannes.

JAN (*leest*) + STEM JOHANNES:

Toen Elizabeth na Mary's dood in 1558 aan de macht kwam, raadpleegde zij John Dee regelmatig.. De datum van haar kroning tot Elizabeth I van Engeland werd door de magiër vastgesteld en Elizabeth belastte John met een paar mysterieuze opdrachten op het vasteland. Zo werd John Dee, die nu stilaan roem begon te verwerven als 'doctor Dee', een vaste klant van de Antwerpse drukker, uitgever en boekhandelaar Christoffel Plantijn, die ook aardig wat landkaarten, werelddollen, spiegels en sterrekundige instrumenten verkocht.

Onder de volgende repliek (stem John Dee) volgt een snelle diamontage, steeds geprojecteerd in de spiegel, van de landkaart aan de muur, de aardbol, de schets van de vliegmachine en de zwarte spiegel, die eindigt met het portret van John Dee.

STEM JOHN DEE:

Landkaarten, wereldbollen, spiegels en sterrekundige instrumenten...

Diaprojectie: een kristallen bol.

JAN: *(vertellend, tot Sonja)* Uit de winkel van Plantijn bracht John Dee een kristallen bol mee naar Engeland. Dagenlang zat hij in de bol te turen, zonder iets opmerkelijks te zien. Om de toekomst te zien in de kristallen bol, had hij blijkbaar een helper nodig, een 'ziener' die deze zwarte kunst machtig was. Hij vond er één in de persoon van Edward Kelly...

SONJA: Kom naar bed, Jan.

JAN: Kelly...

Diaprojectie: Jeanne Lemaire, in nachtjapon, kust en streelt de roerloze Johannes, die nog met het boek in de hand staat. Sonja kust en streelt de roerloze Jan, die nog met het boek in de hand staat.

STEM JEANNE:
Kom...

JAN: Kelly!

SONJA: Kom nu bij mij...

JAN: Kelly...

STEM JEANNE:
Kom!

JAN: ... die wegens schriftvervalsing reeds zijn beide oren had kwijtgespeeld! De zwarte kap die zijn littekens moest verbergen, droeg nog bij tot zijn sinistere reputatie,

Sonja. Volgens sommigen had Kelly...

STEM JOHN DEE:

... de afschuwelijke kunst der necromantie...

JAN: ... bedreven, oftewel:

STEM JOHN DEE:

... het duivelse ondervragen van de doden, om op die manier toekomstige gebeurtenissen te leren kennen.

Diaprojectie: een engel met de zwarte spiegel.

STEM JOHANNES:

Gewoonlijk zat Dee naast Kelly en noteerde hij wat de ziener zag. Maar in november 1582, tegen zonsondergang, zag Dee zélf iets. In het westelijke venster van zijn laboratorium doemde plotseling een gedaante op, die een schitterend gepolijste zwarte spiegel droeg.

STEM ENGEL:

Een geschenk voor doctor Dee!

JAN: In deze zwarte spiegel zou Kelly de visioenen zien die doctor Dee beroemd maakten.

Diamontage: van de rijzige mooie vrouw die door de zwarte man naar het schavot wordt geleid; van de ondergang van de Spaanse Armada.

STEM JOHANNES:

Zo noteerde John Dee in 1583 heel gedetailleerd wat Edward Kelly in de zwarte spiegel had gezien: de onthoofding van een rijzige, mooie vrouw door een zwarte man. Aansluitend daarop kreeg Kelly een waarschuwing door voor een aanval over zee door een buitenlandse macht. Hij had een visioen waarin de zee met schepen bezaaid was en

hij hoorde een stem die zei dat de veiligheid van Engeland door een grote vloot werd bedreigd.

JAN: Maria Stuart, koningin van Schotland en een levenslange rivale van Elizabeth, werd in 1587 terechtgesteld, zoals Dee het beschreven had. En in 1588 zeilde de Onoverwinnelijke Armada van het trotse Spanje richting Engeland, maar de Engelsen wachtten de vloot op in Calais. Ze richtten een ware slachting aan en achtervolgden de Spaanse schepen langs de Hollandse kust.

STEM JOHANNES:

Doctor Dee en Edward Kelly gebruikten de zwarte spiegel echter lang niet alleen om er toekomstige gebeurtenissen in te zien. Zij deden er ook experimenten mee, waardoor hen getoond moest worden hoe zij lood in goud konden veranderen. En volgens sommigen zouden zij er samen met de echtgenote van de doctor, Jane Fromond, ook de proefnemingen mee verricht hebben, waaraan John Dee de bijnaam 'Gezel van de Hellehonden' verdiende.

STEM JEANNE:

Kom mee, John...

SONJA: Kom mee, Jan...

STEM JEANNE:

Kom mee, Johannes...

SONJA: Kom nu mee naar bed...

STEM JEANNE:

Kom bij mij...

SONJA: Kom...

Diaprojectie: Johannes draagt Jeanne naar de sofa.

*Jan draagt Sonja naar de sofa.
Diaprojectie: Johannes vrijt met Jeanne op de sofa.
Jan vrijt met Sonja op de sofa.*

STEM JEANNE:

*Kom nu... Kom nu maar bij mij, Johannes... Kom nu
maar, John... Kom... Kom nu maar bij mij, Jan... Kom nu
maar, John... Kom, Johannes... Kom... Kom... Kom...*

*SONJA (simultaan met stem Jeanne): Kom nu, Jan... Kom nu
maar bij mij... Kom nu maar... Kom... Kom nu maar bij mij,
Jan... Kom nu maar Jan... Kom, Jan... Kom... Kom... Kom...*

STEM KELLY:

*Logaeth seg lovi brtnc
Larzed dox ner habzilb adnor
doncha Larb vors hirobra
exi vr zednip taiip chimvane
chermach lendix nor zandox*

*Alle lichten, geluiden en muziek bruusk uit..
Einde van het eerste bedrijf.*

TWEEDE BEDRIJF

ZEVENDE SCENE

Licht fade in.

*Jan en Sonja zitten tegenover elkaar aan de tafel te studeren.
De zwarte spiegel en de schrijfmachine zijn weer verdwenen.*

JAN: Vond je 't geen vreemde droom?

SONJA: Niet speciàal vreemd. Dromen zijn toch altijd een beetje eigenaardig?

JAN: Ja, maar dat we allebei op hetzelfde tijdstip hetzelfde droomden... en dat jij in mijn droom voorkwam en ik in de jouwe... Net of het echt gebeurd is, maar we dat tegenover onszelf niet durven bekennen en het voor alle veiligheid dus maar op een droom houden.

SONJA: We zijn allebei terechtgekomen in een heel nieuwe omgeving, Jan... In een heel nieuwe situatie... Het is heus heel gemakkelijk verklaarbaar... We hebben allebei dat maffe boek over doctor Dee gelezen... (*giechelt*) En we zullen waarschijnlijk ook allebei zin gehad hebben in een origineel vrijpartijtje.

JAN: Nee... Nee, er is méér aan de hand.

SONJA: O ja?

JAN: In mijn... in onze droom was het net alsof ik Johannes Dierickx werd, die op zijn beurt John Dee was geworden... Net zoals jij mevrouw Lemaire werd, die op haar beurt Jane Fromand was geworden, de echtgenote van John Dee...

SONJA: Dat zijn nu eenmaal de mensen die de jongste

dagen het meeste indruk op ons gemaakt hebben... De dode én de levende... Je hoeft er écht niet meer achter te zoeken.

JAN: De dode en de levende... Hoe komt het dat we allebei, onafhankelijk van elkaar, in onze dromen dezelfde Johannes Dierickx gezien hebben, Sonja? We kènnen die vent niet eens! We hebben hem nooit gekend, hebben zelfs nooit een foto van hem gezien!

SONJA: Misschien hebben we... onbewust...

JAN: Onbewust, onbewust! Daar geloof ik geen sikkepit van! In het geval van John Dee zou je dat nog kunnen zeggen, ja... Dat is een historisch personage en zijn portret staat trouwens in dat boek en we hebben dat portret allebei gezien... Maar Johannes Dierickx... Nee...

SONJA: De kamer van mevrouw Lemaire...

JAN: Hé?

SONJA: We zijn allebei heel even in de kamer van mevrouw Lemaire geweest, toen we hier aankwamen...

JAN: Ja, en dan?

SONJA: Er stond een foto op de schoorsteen... Van een man... Ik heb er maar een vluchtige blik op geworpen en jij waarschijnlijk ook... Ik dacht dat het haar echtgenoot was... Veel kan ik me van de man op de foto niet meer herinneren... Maar als het nu eens niét haar echtgenoot was geweest, maar Johannes Dierickx? Dat zou toch een verklaring kunnen zijn voor het feit dat we allebei, onafhankelijk van elkaar, dezelfde Johannes Dierickx in onze dromen hebben zien verschijnen?

JAN: Och, jij bent onverbeterlijk!

Jan duikt nukkig weer in zijn boeken. Sonja lacht en studeert ook verder.

JAN: *(na een lange pauze, zonder op te kijken)* Hoe verging het Dee en Kelly ten slotte?

SONJA: Dat... dat weet ik niet meer.

JAN: En Jane?

SONJA: Geen idee.

Jan staat op en neemt het boek uit het rek, waarin hij eerder gebladerd heeft. Hij houdt stil bij een pagina en leest.

JAN: *(leest)* Kelly brak zijn nek in 1595, toen hij uit het raam van zijn gevangenis in Praag trachtte te ontsnappen. Men had hem daar opgesloten omdat hij, de beroemde alchemist, weigerde voor de koning de Steen der Wijzen te vervaardigen, waarmee lood kon worden omgezet in goud. John Dee trok zich na heel wat omzwervingen en mislukte experimenten terug in zijn huisje in Mortlake, en leefde daar nog lang en gelukkig aan de zijde van zijn vrouw, Jane Fromond. Hij schreef een groot aantal boeken over zijn ervaringen en kwam aan de kost met het trekken van horoscopen voor jonge paartjes. Hij stierf in 1608, op éénentachtigjarige leeftijd.

Jan slaat het boek dicht, zet het weer op zijn plaats en mijmert.

JAN: Ik heet John en ik ben éénentachtig...

SONJA: Wat zeg je?

JAN: Zijn tijdgenoten noemden hem, inderdaad, 'de

Gezel van de Hellehonden'...

Sonja staat op en gaat naar Jan; ze staan in dezelfde positie als in de zesde scène.

SONJA: Wat zeg je, Jan?

JAN: En Kelly... We mogen ook Kelly niet vergeten... Hij komt voor in het verhaal van John Dee en Jane Fromond, maar hij komt ook voor in ons verhaal, Sonja... Mister Kelly woont in dit gebouw! Nog steeds!

SONJA: *(neemt hem in haar armen)* Het is een andere meneer Kelly, Jan... Ik heb hem gezien op de trap... Deze mister Kelly heeft zijn beide oren nog. En hij draagt géén zwarte kap, die zijn littekens moet verbergen. Zijn voornaam is trouwens niet Edward, maar Donald. En hij ziet er allerminst vier eeuwen oud uit, integendeel. Hij is eigenlijk vrij knap.

Er wordt twee keer kort op de deur geklopt. Sonja en Jan verstijven.

SONJA: *(gedempt)* Mevrouw Lemaire?

JAN: *(gedempt)* Of je vader?

SONJA: Er werd niet gebeld. Het is iemand die al in huis was.

JAN: Naar de badkamer. Ga naar de badkamer. Je kunt nooit weten dat het je vader is. Ik doe wel open.

SONJA: En dan? Als het mijn vader is?

JAN: Dan zeg ik dat ik hier alleen woon.

Er wordt nogmaals twee keer kort geklopt, harder nu.

JAN: Ga nu.

Sonja gaat af door de tussendeur. Jan opent de deur naar de gang. Kelly komt binnen. Hij praat vlekkeloos Nederlands, maar gebruikt soms Engels uitdrukkingen.

KELLY: Hello! I'm Donald Kelly! Even kennismaken met m'n nieuwe benedenburen, dacht ik.

Hij steekt zijn hand uit. Jan schudt hem de hand.

JAN: Mister Kelly... Eh... Pleased to meet you! Take a seat! *(nodigt hem uit te gaan zitten aan de tafel)*

KELLY: Doe maar geen moeite, mister...? *(gaat zitten)*

JAN: De Laet. Jan De Laet.

KELLY: ... De Laat. Ik spreek Nederlands en ik versta het ook heel goed.

JAN: Dat hoor ik, ja... *(roept:)* Sonja! 't Is mister Kelly, die komt kennismaken!

Sonja verschijnt meteen in de tussendeur, stralend.

SONJA: Oh, how nice! Pleased to meet you, mister Kelly!

JAN: *(tussen zijn tanden)* Als je van de duivel spreekt... *(luider:)* Hij spreekt Nederlands en hij verstaat het ook heel goed.

Sonja gaat op Kelly toe en hij staat beleefd op, kijkt haar lang en nadrukkelijk in de ogen en drukt haar dan de hand,

waarna hij weer gaat zitten. Er valt even een onwennige stilte.

JAN: *(tot Kelly)* Een kopje koffie?

KELLY: That would be very nice!

Jan verdwijnt achter de tussendeur. Sonja gaat tegenover Kelly zitten.

SONJA: U bent euh...

KELLY: A musician, yes. *(rondkijkend)* Nice apartment you have here... Nice, nice, nice...

Stilte.

Jan verschijnt in de tussendeur met een dienblad waarop een thermos en drie kopjes, melk en suiker en een kannetje water.

JAN: Mevrouw Lemaire vertelde ons dat u bevriend was met wijlen meneer Dierickx... *(hij zet het dienblad neer op de tafel en gaat zitten)*

KELLY: A jolly good fellow, indeed.

JAN: Wij vroegen ons al af of u niet een paar van zijn boeken of zijn spullen wilde hebben, als aandenken aan uw vriend?

SONJA: *(maakt aanstalten om Kelly in te schenken)* Zal ik u inschenken, mister Kelly?

KELLY: Donald, please. Donald. And you are...?

SONJA: Sonja.

KELLY: Sonja. Nice, nice, nice.

SONJA: Koffie?

KELLY: Yes... Great! Thank you!

SONJA: (*schenkt koffie in*) Melk?

KELLY: No thanks.

SONJA: Suiker?

KELLY: No, no... I like it... strong and black! (*lacht*)

SONJA: (*lacht*) Sterk en zwart... (*schenkt voor zichzelf en voor Jan koffie in*) Jan drinkt hem slap en met veel melk en suiker... Koffie verkeerd, om zo te zeggen...

JAN: (*glimlacht schaapachtig*) Anders krijg ik hartkloppingen.

SONJA: Vandaar dat ik er altijd een kannetje water voor hem bij zet, want ik heb het ook liever euh... strong and black.

Ze lachen alle drie. Sonja gaat zitten.

JAN: U hebt nog altijd niet geantwoord op mijn vraag, meneer Kelly...

KELLY: Donald! Please say Donald!

JAN: ... Donald... Of u geen aandenken wilde van wijlen uw vriend? Al was het maar een boek of zo?

KELLY: No thanks... I know these books... And I don't need an euh... tastbaar aandenken aan my good old friend mister Deerick. I have a much better... aandenken. (*hij wijst*)

op zijn hoofd) Here... My memories...

JAN: Uw herinneringen...?

KELLY: So much lovely memories...

JAN: Juist.

SONJA: Er is anders ook een nogal speciale spiegel die...

JAN: *(tot Sonja, snel)* Hoe bedoel je?

SONJA: Ja, Jan... Ik heb het je nog altijd niet durven bekennen, maar...

JAN: Je hebt 'm weer naar binnen gehaald, hé? Achter mijn rug heb je 'm weer naar binnen gehaald?

SONJA: Ik kon het niet over mijn hart krijgen, Jan... De schrijfmachine heb ik laten staan voor het groot vuil, maar de spiegel... Ik heb 'm onder ons bed gestopt...

KELLY: *(die onbegrijpend van de één naar de ander heeft zitten kijken)* Pardon?

JAN: Verdomme, Sonja! Hoe kon je dat doen? Ik heb je nog zo gezegd dat ik dat ding hier niet meer in huis wilde hebben! *(loopt af door de tussendeur)*

SONJA: Jan? *(kijkt hem na; dan tot Donald)* Sorry euh... Donald. Een klein probleempje... Een klein meningsverschil tussen Jan en mij...

KELLY: Oh... I see...

SONJA: Sorry hoor.

KELLY: Never mind.

Sonja staat op om te kijken waar Jan blijft, opent de tussendeur.

SONJA: Jan?

Jan stormt haar voorbij met de spiegel in de handen en legt die voor Kelly op tafel.

JAN: U moet hem meenemen!

KELLY: I beg your pardon?

JAN: Als een aandenken aan uw goeie ouwe vriend meneer Dierickx! Neem hem mee!

KELLY: No, no... Dat kan ik toch niet doen? Het is goed zo, Jan... Het is heel goed zo! Mister Deerick zou het zo gewild hebben!

JAN: Hoe bedoelt u?

KELLY: Dat u de spiegel houdt... Net als de andere dingen van mister Deerick. His books, his little treasures...

JAN: Waarom zou meneer Dierickx dat goed gevonden hebben, mister Kelly? Vertel ons dat eens? Waarom zou hij dat goed gevonden hebben? Hij kende ons niet eens!

KELLY: O, toch wel, my friend... He has seen you... (*tot Sonja:*) ... and you... lang voordat jullie naar Brussel kwamen.... Be sure, my friend... Doctor Deerick vond jullie zeer geschikte personen...

JAN: Waarom zegt u doctor? Was hij dan een geleerde?

SONJA: *(bijna onhoorbaar; glimlachend)* Zeer geschikte personen...

KELLY: Be sure, my friend... Hij was een zeer merkwaardig man, doctor Deerick. Dat moet u toch gemerkt hebben? Aan zijn boeken, om maar iets te zeggen? Hij had heel wat bijzondere kwaliteiten, doctor Deerick...

SONJA: En eentje daarvan was... dat hij in de toekomst kon kijken?

JAN: Waarom zegt u altijd DOCTOR Deerick, mister Kelly?

KELLY: *(tot Sonja)* Zo zou je het kunnen uitdrukken, ja... *(staat op)* And now, I must go... *(kust Sonja galant de hand)* Thank you for the coffee, Sonja... *(schudt Jan de hand)* It was a pleasure to meet you, John.

JAN: Jan.

KELLY: Really.

Hij draait zich om en gaat af door de deur naar de gang, Jan en Sonja verbluft achterlatend.

JAN: Wel heb je ooit...

SONJA: Toch een sympathieke vent, niet? En zo galant! Zo ouderwets galant! En dat voor een popster!

JAN: Een popmuzikant, Sonja. En ik vond 'm... onbeschaamd. En arrogant. En...

SONJA: Hij heeft zo'n mooie ogen, vind je niet? Grote, vochtige, trouwe ogen. Net een lief waakhondje.

JAN: *(zich steeds meer opwindend)* Wat had je anders verwacht? Dat hij voor ons zou opdoemen als een Gezel van de Hellehonden? Nee, daar is deze bende veel te geslepen voor...

SONJA: Waar heb je het over, Jan?

JAN: Wat had je dan verwacht, hé? Dat hij zou stinken naar zwavel en pek, dat hij bokkepoten zou hebben en een wild heen en weer zwiepende staart?

SONJA: *(bang)* Jan!

JAN: Welk sinister spelletje wordt hier met ons gespeeld, Sonja?

SONJA: Hou op, Jan!

JAN: Néé... een Gezel van de Hellehonden hebben we níet ontmoet!

SONJA: Je bent gewoon jaloers, da's al!

JAN: Maar vraag jij je niet af wie of wat we dan wél ontmoet hebben!?

SONJA: Hou op!

JAN: *(schreeuwend)* En jij, Sonja? Vraag jij je dan helemaal NIKS af!?

Hij grijpt de spiegel van de tafel en loopt ermee naar de buitendeur.

JAN: Eén ding staat vast, Sonja! Die verdomde

spiegel gaat de deur uit! En daar zal ik... nù!... persoonlijk!...
zorg voor dragen!

SONJA: Het spijt me, Jan... Het was niet zo bedoeld...
Ik...

JAN: Waarom heb je verdomme tegen me gelogen,
Sonja? Waarom?

SONJA: Ik vond 'm alleen te mooi om weg te gooien
en...

JAN: En nu gooi IK 'm in het kanaal, Sonja! Nu gooi
IK 'm **PERSOONLIJK** in gruzelementen!

*Hij opent de buitendeur en loopt met de spiegel af. Sonja
loopt naar de buitendeur.*

SONJA: Keer terug, Jan! Asjeblief! Keer terug! Laat me
niet alleen! Asjeblief! Kom terug!

*Ze zakt huilend in elkaar tegen de muur.
Black out.*

ACHTSTE SCENE

*Fade in: muzikale soundtrack. Fade in: schemerlicht.
Op de tonen van de muziek sluipen Johannes Dierickx,
Jeanne Lemaire en Donald Kelly de kamer binnen door de
buitendeur. Jan ligt in de sofa te slapen onder een deken.
Johannes Dierickx hangt zijn portretfoto aan de achterwand,
op de lege plek, binnen de omtrek. Donald Kelly draagt de
schrijfmachine die hij net op dezelfde plek neerzet waar ze
vroeger heeft gestaan. Jeanne Lemaire hangt de zwarte
spiegel weer aan de haak aan de muur waar hij eerder heeft
gehangen.
Als ze zijn verdwenen, komt Jan werktuiglijk recht - hij is nog*

geheel gekleed - en slaapwandelend loopt hij naar het rek waarop het houten popje staat. Hij begint het op het ritme van de muziek uit elkaar te nemen, er komt een tweede identiek popje uit dat hij eveneens uit elkaar neemt, enzovoort. Hij stalt de popjes voor zich uit op tafel. Nauwelijks is hij daarmee begonnen, of ook Sonja verschijnt in de tussendeur, eveneens slaapwandelend, in haar nachtjapon. Ze begint op het ritme van de muziek de popjes weer in elkaar te plaatsen en zet de pop uiteindelijk terug in het rek. Jan is ondertussen alweer op de sofa gaan liggen. Hij slaapt. Sonja verdwijnt weer door de tussendeur.

Licht en muziek fade out.

NEGENDE SCENE

Licht fade in.

De spiegel en de portretfoto van Dierickx hangen aan de achterwand, terwijl op de voorgrond de schrijfmachine staat. Jan zit in de sofa naar de spiegel te staren. Sonja zit in haar nachtjapon aan tafel en kijkt star voor zich uit, zonder iets te zien.

JAN: *(starend naar de spiegel)* Ik zat daar maar te kijken naar mijn spiegelbeeld en me af te vragen hoe de spiegel in godsnaam hier in huis teruggekeerd kon zijn... Ik had 'm eigenhandig in het kanaal gegooid en ik had hooguit een half uurtje liggen dutten op de sofa... En toen ik wakker schrok, ik weet niet meer door welk geluid... schrok ik wakker door een geluid?... toen hing ie daar weer... Triomfantelijk... En ik trok een grimas... En mijn spiegelbeeld grijnsde naar me... Triomfantelijk... Ik keek er een paar tellen naar... Toen rimpelde mijn gezicht en gleed dat andere gezicht over het mijne heen, het gezicht van een man die John heette en ééntachtig was. Deze keer joeg het me niet meer zo de stuipen op het lijf, Sonja. Het gezicht begon me vertrouwd voor te komen, alsof ik de eigenaar lang geleden goed had gekend. Toch voelde ik me ook nu weer misselijk worden. Duizelig liet ik me terug in de sofa vallen...

Ik sloot m'n ogen en... (*staat op en gaat tot bij haar*) Wat gebeurt er toch met mij, Sonja!?

SONJA: (*staat op en omhelst hem*) Laat me niet meer alleen, Jan...

JAN: Als jij me niet meer alleen laat...

SONJA: Ik laat je nooit meer alleen...

JAN: We mogen geen ruzie meer maken, hé?

SONJA: Nee... Geen ruzie meer...

JAN: Heb jij... Heb jij ook...?

SONJA: Of ik ook zo vreemd gedroomd heb vannacht?

JAN: Ja...

SONJA: Ik... ik weet niet of...

JAN: (*rikt onbedaarlijk*) Ik heb koorts...

SONJA: Een griepje?

JAN: Ik voel me misselijk en duizelig en ik heb koorts...

SONJA: Koortsdromen... Misschien zijn het alleen maar koortsdromen...

JAN: Denk je?

SONJA: Ik heb ze hier naar binnen zien sluipen... Johannes Dierickx...

JAN: Hij is dood...

Sonja kijkt naar de portretfoto aan de muur.

SONJA: Ik heb hem gezien. Hij hing zijn foto aan de muur. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien... De foto die bij mevrouw Lemaire op de schoorsteen stond... Dierickx... Johannes Dierickx... Hij is niet dood...

JAN: ... niet dood?

SONJA: Heb jij het dan niet gezien?

JAN: Ja... Maar ik vraag me af wie... wàt ik in feite heb gezien, Sonja...

SONJA: Hoe dan ook, je hebt gelijk... We mogen niet op de vlucht slaan... Onze kop niet in het zand steken... We mogen niet doof zijn voor de waarheid... Ze spelen een spelletje met ons... Je hebt gelijk, Jan... Ze spelen een sinister spelletje met ons.

JAN: Ik lag op de sofa en ik sliep... en toch zag ik hoe ze die vervloekte schrijfmachine naar binnen brachten en weer op zijn ouwe plaats zetten...

SONJA: Die heb ik heus buiten laten staan voor het groot vuil, Jan... Geloof je mij?

JAN: Natuurlijk geloof ik jou.

SONJA: Ik zag ze naar binnen sluipen... In mijn droom... Ik zag ze de schrijfmachine daar neerzetten. Net als jij...

JAN: Koortsdromen... Alleen maar koortsdromen...

SONJA: Het moet mevrouw Lemaire zijn die erachter

zit...

JAN: Mevrouw Lemaire en mister Kelly...

SONJA: Zij hebben ervoor gezorgd dat de vuilnismannen de schrijfmachine niet meenamen...

JAN: Zij hebben de spullen van meneer Dierickx naar zijn schatkamer laten terugkeren... (*kijkt naar de spiegel*) En het spiegelbeeld dat mij nu in mijn dromen parmantig toegrijnst, Sonja, is éérentachtig... is de grootste magiër aller tijden... is John Dee... en tegelijk, op één of andere manier... ook Johannes Dierickx...

Ze lopen naar de spiegel, kijken ernaar.

SONJA: Nu blijft hij zwart.

JAN: Zwart als de nacht.

Sonja reikt naar de spiegel, maar trekt dan haar hand terug, alsof ze zich verbrandde.

JAN: Wat doe je?

SONJA: Ik wilde 'm vastpakken... Maar... Maar hij is warm... Hij is heet... Bloedheet!

Sonja rent weg en verdwijnt door de tussendeur. Jan reikt naar de spiegel, maar komt nog niet halverwege.

JAN: Mijn handen zijn mijn handen niet meer... Ze gehoorzamen mij niet langer... Ik heb geen macht meer over mijn spieren...

Sonja verschijnt in de tussendeur met een paar kartonnen dozen. Ze begint er de boeken in te gooien.

JAN: Sonja...? Wat doe je, Sonja?

SONJA: Ze moeten het huis uit. Als we de spiegel niet meer mogen aanraken, dan moeten al zijn andere spullen het huis uit. De boeken... (*gooit er het Russische houten popje bij*) Dat verschrikkelijke popje...

JAN: (*neemt de schrijfmachine op*) En de schrijfmachine... Ik zal nog maar eens een tweede poging doen en ze in het kanaal gooien... Kan mister Kelly het ding er achter m'n rug weer uitvissen...

Jan maakt aanstalten om met de schrijfmachine naar de buitendeur te gaan. Sonja gaat met een volle doos boeken, waarin ook het popje ligt, achter hem aan. Jan zet de schrijfmachine neer en legt zijn hand op de deurklink van de deur naar de gang. Op dat ogenblik wordt er twee keer op de deur geklopt. Sonja zet de doos neer.

JEANNE: (*OFF*) Sonja...? Jan...?

JAN: (*gedempt*) Mevrouw Lemaire, verdomme!

SONJA: (*gedempt*) Niet opendoen, Jan! Niet opendoen!

JEANNE: (*OFF*) Ik weet wel dat jullie er zijn, Jan en Sonja!

SONJA: Laat ze niet binnenkomen, Jan! Laat ze iet binnenkomen!

JEANNE: (*OFF*) Doe open! Het heeft geen zin verstoppertje te spelen!

JAN: (*boos*) Zozo, dan denkt dat serpent ons nog de les te kunnen lezen!

Jan opent de deur met een ruk en mevrouw Lemaire komt binnen.

JAN: *(bars)* Bent u in ons appartement geweest, mevrouw Lemaire?

JEANNE: *(kijkend naar de schrijfmachine en de doos aan de voeten van Sonja)* Jullie doen de boeken van meneer Dierickx toch niet van de hand?

JAN: U hebt die ouwe schrijfmachine weer naar binnen gebracht, hé? We hadden ze buiten op de stoep gezet, voor het groot vuil, maar u hebt ze weer naar binnen gebracht! Om nog maar te zwijgen van die verdomde spiegel! Eén van jullie is me achterna gegaan, vannacht! Jullie hebben mij de spiegel in het kanaal zien gooien en toen hebben jullie hem er om god weet welke reden weer uitgevist en hier opgehangen, terwijl wij sliepen!

JEANNE: Ben je uitgeraasd, Jan? Mag ik je dan eindelijk een vraag stellen? Jullie doen de spullen van meneer Dierickx toch niet van de hand, hé?

SONJA: Waarom zouden we die dingen niet...?

JEANNE: Omdat jullie zeer geschikte personen zijn, dààrom! Ik heb het wel gemerkt en ik vergis me zelden... Ik heb het metéén gezien...

JAN: Wat heeft dit spelletje van u voor zin, mevrouw Lemaire?

JEANNE: Het is goed zo, Jan... Wees gerust, het is goed zo...

SONJA: Waarmee hebt u de spiegel behandeld? Ik probeerde 'm aan te raken, maar hij is bloedheet!

JEANNE: Mooi, mooi, mooi... Meneer Dierickx zou het zo gewild hebben.

JAN: Meneer Dierickx! Meneer Dierickx! Wij hebben niks te maken met ùw meneer Dierickx, mevrouw Lemaire! En wij willen niks met hem te maken hebben ook!

JEANNE: Maar jullie hebben al àlles met hem te maken, Jan... Jullie wonen toch in zijn kamers? En meneer Dierickx hield er zo van dat al zijn spulletjes op hun welbepaalde plaats stonden...

SONJA: En daarom hebt u de schrijfmachine weer naar binnen gebracht en de spiegel uit het kanaal gevist en weer aan de muur gehangen? Daarom hebt u ten slotte zelfs zijn foto hier weer binnen gebracht!

JEANNE: *(kijkt naar de portretfoto aan de muur)* Ik heb een leven lang zijn kamers voor hem schoongemaakt en op orde gehouden... Iedere week weer... En dan keek ik af en toe even op... dan bekeek ik af en toe even het portret van meneer Dierickx... *(wijst)* Op die plek... aan de muur...

SONJA: Maar waarom...?

JEANNE: De macht van de gewoonte is sterk... Op een vaste dag in de week ruimde ik het appartementje van meneer Dierickx op... Ik word langzaam maar zeker een oude dame, Sonja...

JAN: *(ongelovig)* Een oude dame?

JEANNE: Soms ben ik een beetje verward... Ik zal er niet bij nagedacht hebben dat meneer Dierickx dood is en... Enfin, het spijt me... Maar de macht van de gewoonte is zo sterk... Zo sterk... Zonder erbij na te denken heb ik de kamers van

meneer Dierickx schoongemaakt en al zijn spullen op hun welbepaalde plaats gezet... Kunnen jullie mij dat vergeven?

Zij draait zich om, zonder te wachten op een antwoord, en stapt kordaat de kamer uit, de deur hard achter zich dichtslaand. Jan en Sonja staren verbijsterd naar de gesloten deur.

JAN: Schoonmaken en opruimen... Ik hoop dat het in de prijs begrepen was, mevrouw Lemaire! (*begint waanzinnig te giechelen*) Ik ben namelijk niet van plan daar extra voor te betalen, mevrouw Lemaire! Over schoonmaken of opruimen stond niets in ons huurcontract! Helemaal niks, mevrouw Lemaire! Zelfs niet in piepkleine lettertjes! Helemaal niéts stond er over schoonmaken en opruimen in ons huurcontract! Helemaal niéts!

*Jan eindigt met een waanzinnige schaterlach. Sonja krimpt huilend in elkaar, op de grond.
Licht fade out.*

TIENDE SCENE

*Schemerlicht fade in. Muzikale soundtrack fade in.
Op het ritme van de muziek zet Sonja de schrijfmachine op de tafel en pakt ze de boeken en het popje weer uit, dat ze eveneens weer op zijn plaats zet. Tegelijk is Jan verschenen met een paar klerhangers waarover het ouderwetse kostuum gedrapeerd is, waarin Johannes Dierickx gekleed gaat en waarmee hij ook geportretteerd werd. Op het ritme van de muziek kleedt Jan zich tot op zijn slipje uit en gooit hij al zijn kleren in de lege doos van Sonja. Daarna begint hij de kleren van Johannes Dierickx aan te trekken.*

STEM JEANNE:

Kijk in de spiegel, Sonja. Kijk in de spiegel aan de wand.

Diaprojectie in de spiegel: een portretfoto van Jeanne Lemaire. Sonja kijkt in de spiegel.

STEM JEANNE:

Wat zie je daar, Sonja? Wie zie je in de spiegel?

STEM JOHANNES:

Kijk in de spiegel, Jan... Kijk in de spiegel aan de wand.

Diaprojectie: de portretfoto van Johannes Dierickx. Jan kijkt in de spiegel.

STEM JOHANNES:

Wat zie je daar, Jan? Wie zie je in de spiegel?

Diaprojectie: de portretfoto van Jeanne Lemaire.

STEM JEANNE:

Kijk mij diep in de ogen, Sonja... Kijk mij diep in de ogen, diep in de ogen...

Diaprojectie: de portretfoto van Johannes Dierickx.

STEM JOHANNES:

Kijk mij diep in de ogen, Jan... Kijk mij diep in de ogen, diep in de ogen...

Diaprojectie: de portretfoto van Jeanne Lemaire.

STEM JEANNE:

Kijk jezelf diep in de ogen, Sonja... Kijk diep in je ogen...

Diaprojectie: de portretfoto van Johannes Dierickx.

STEM JOHANNES:

Kijk jezelf diep in de ogen, Jan... Kijk diep in je ogen...

Diaprojectie: de portretfoto van Jeanne Lemaire.

STEM JEANNE:

Wat zie je daar? Wie zie je daar?

Diaprojectie: de portretfoto van Johannes Dierickx.

STEM JOHANNES:

Wat zie je daar? Wie zie je daar?

Terwijl Jan in de spiegel kijkt, zet hij de hoed van Dierickx op en hangt hij zijn das recht.

Diaprojectie: het portret van John Dee.

Diaprojectie, licht en muziek fade out.

ELFDE SCENE

Licht fade in.

Muzikale soundtrack fade in. In de soundtrack is de klank verweven van een ouderwetse mechanische schrijfmachine, waarop gewerkt wordt.

Sonja zit roerloos in de sofa naar de spiegel te staren. Ze heeft een brief in haar handen. Jan komt op door de tussendeur in het pak van Dierickx. Hij paradeert heen en weer voor Sonja, maar zij kijkt star voor zich uit, dwars door hem heen.

Jan gaat achter de schrijfmachine zitten, die op de tafel staat. Hij maakt zich klaar om aan het typen te gaan en precies op dat moment horen we de klanken van een typende schrijfmachine. Hij gaat niet aan het werk, trekt zijn handen terug, kijkt naar Sonja.

Muziek fade out.

Jan loopt tot voor Sonja.

JAN: Kijk es, Sonja... Mevrouw Lemaire heeft nog veel meer gedaan dan schoonmaken en opruimen! In mijn kleerkast heeft ze zelfs het zondagse pak van meneer Dierickx gehangen, vers uit de droogkuis, compleet met hoed, das, hemd en schoenen!

SONJA: Weer één van haar dwaze spelletjes.

JAN: Het zit mij als gegoten. Leuk hé? *(als Sonja niet reageert, met een knik naar de schrijfmachine)* Wie heeft die op de tafel gezet? *(als ze niet reageert, grijnst hij)* Nou, doet er ook niet toe... Ik kan ze gebruiken om mijn vertaalwerk op te typen. Ik heb nooit erg veel van computers gehouden. Tekstverwerkers, bah! Nee, geef mij dan maar zo'n lekker ouwerwetse vooroorlogse schrijfmachine, waar je op mag rammen en beuken dat horen en zien vergaan en waar zo'n gek belletje aan zit dat om de haverklap...

Jan verzet de wagen, zodat de bel van de schrijfmachine gaat. Hij begint weer uitbundig te lachen.

SONJA: Er zat een brief onder de deur.

JAN: *(houdt op met lachen)* Hé?

SONJA: Op de bus beneden staat nog altijd 'Dierickx J.', net als op het plaatje bij de bel. Misschien was het een nieuwe postbode, die niet wist dat meneer Dierickx al een tijdje dood is en de brief daarom gewoon in onze bus heeft gestopt. Die lieve mevrouw Lemaire zal natuurlijk weer zo verstrooid geweest zijn, dat ze eenvoudig vergéten is dat meneer Dierickx alweer een hele tijd onder de groene zoden ligt. En de macht van de gewoonte zal zo sterk geweest zijn, dat ze de brief onder onze deur heeft gestopt, zoals ze

waarschijnlijk altijd voor meneer Dierickx heeft gedaan, een leven lang, iedere ochtend weer.

JAN: Het geeft niet, Sonja... We hadden toch afgesproken dat we ons door die dwaze spelletjes van haar niet meer op de kast zouden laten jagen, hé? Als mevrouw Lemaire en mister Kelly zo hard hun best willen doen om de dode meneer Dierickx op een kunstmatige manier in leven te houden, dan moeten ze dat maar doen. Als zij dwaze spelletjes willen spelen, nou, dan spelen wij die gewoon méé! Dat was toch de afspraak, hé?

SONJA: Ik weet niet meer of het zo'n goeie afspraak was, Jan... De dromen...

JAN: Inbeelding! Gewoon inbeelding! We zijn een beetje ziekjes geweest, da's al. We hebben allebei een beetje koorts gehad en dan krijg je nu eenmaal van die nare dromen, en als je allebei net hetzelfde hebt meegemaakt, is het niet meer dan logisch dat je allebei zo ongeveer hetzelfde droomt.

SONJA: Denk je?

JAN: Ik ben er zeker van.

SONJA: Vannacht droomde ik dat jij... *(kijkt hem nu voor het eerst aan)* ... dat jij die kleren aantrok! De kleren van meneer Dierickx!

JAN: *(kijkt naar de kleren die hij aan heeft, dan naar de brief)* Van wie komt die brief?

SONJA: Van één of ander sensatieblad.

JAN: Je hebt hem al geopend?

SONJA: Ja. Ik lette niet zo op de naam die erop stond, ik

scheurde 'm open en...

JAN: Heb je hem ook al gelezen?

SONJA: Ja... Ik kon niet anders. Ik...

JAN: En?

SONJA: Lees zelf maar.

Jan neemt de brief uit de handen van Sonja en leest hem vluchtig door. Er breekt een grijns door op zijn gezicht.

JAN: Nee maar! Dàt is pas leuk! Meneer de hoofdredacteur wil dus graag even informeren bij de geachte heer Johannes Dierickx waarom hij de jongste weken geen afleveringen meer heeft ingestuurd van zijn astrologische rubriek In De Sterren Geschreven.

Jan begint nadenkend te ijsberen en praat daarbij meer tot zichzelf dan tot Sonja.

JAN: Wordt hem dat misschien nog steeds onmogelijk gemaakt door zijn ziekte? Zo ja, is het dan mogelijk een teken van leven te geven, zodat men eventueel voor een vervanger kon zorgen?

SONJA: Een teken van leven...

JAN: Het is met andere woorden zo klaar als een klontje dat de geachte heer Johannes Dierickx de horoscopen verzorgde voor dat weekblad en dat de redactie nog niet weet dat hij is overleden.

SONJA: Een vervanger... Ze zoeken een vervanger...

JAN: *(blijft staan; met een schaterlach)* Wat zit je

daar zo sip te kijken, Sonja? Begrijp je het dan niet? Het uur der wrake is aangebroken! Eindelijk kunnen we revanche nemen op mevrouw Lemaire en al die anderen die ons hebben opgescheept met de vervloekte nagedachtenis van die verdomde meneer Dierickx!

SONJA: Ze zoeken een vervanger...

JAN: *(uitgelaten)* In een kartonnen doos in de WC ligt nog een stapel oude exemplaren van dat weekblad waarvoor meneer Dierickx werkte. Als ik zijn rubriek nu eens grondig doornam, om mij zijn stijl eigen te maken... En als ik daarna eens achter zijn vooroorlogse schrijfmachine ging zitten... En als ik dan ten slotte in de huid van de geachte heer Dierickx zou kruipen en...

SONJA: *(springt op)* Dat kun je niet doen, Jan!

JAN: O nee? En waarom niet, als ik vragen mag?

SONJA: Het is niet... niet juist!

JAN: We spelen hun spelletje mee, Sonja! En ondertussen draaien we ze een loer waar ze niet goed zullen van zijn! Dan zal het vlug uit zijn met die onzin!

SONJA: Maar ze... ze zoeken een vervanger!

Licht fade out. Muzikale overgang.

TWAALFDE SCENE

*Geratel van een schrijfmachine. Licht fade in.
Jan zit aan de tafel te typen, met een stapel oude weekbladen naast hem, in het pak van Dierickx. Sonja zit in de sofa star naar de spiegel te staren.*

JAN: *(typend)* Het wordt een dag waarop noch een interessante ontmoeting, noch een hoogoplopend meningsverschil zijn uitgesloten, waarde Ram. Het dubbelspel dat u speelt is gevaarlijk, Tweelingen. Schorpioenen met kinderen moeten vandaag meer oog hebben voor de hulpsignalen die zij uitzenden. Zorg ervoor dat u die belangrijke afspraak niet mist, Boogschutter!

Jan houdt op met typen, kijkt naar Sonja.

JAN: Het is heus niet moeilijk zo'n horoscoop in elkaar te knutselen.

Hij staat op, loopt naar een boekenrek, neemt er een paar boeken uit.

JAN: Zijn handtekening nabootsen, kan ook al geen probleem opleveren.

Hij legt de boeken op tafel, slaat ze open, bestudeert ze.

JAN: Meneer Dierickx heeft de onhebbelijke gewoonte zijn boeken te voorzien van een handtekening... Voorbeelden zàt!

Hij gaat zitten en begint de handtekening in te oefenen, schrijvend op een vel papier.

JAN: In een begeleidend briefje zal ik schrijven dat ik nauwelijks hersteld ben van mijn zware ziekte en dat mijn hand nog zwak en beverig is. *(lacht)* Maar vanaf dit moment mag de geachte heer hoofdredacteur er zeker van zijn dat mijn rubriek zijn blad weer iedere week zal bereiken...

Hij staat op, loopt tot pal voor Sonja, maar zij kijkt hem niet aan.

JAN: Als ze een vervanger zoeken, dan kunnen ze er één krijgen, Sonja! (*gaat weer zitten, met binnenpretjes:*) En wat voor één!

Er wordt twee keer op de buitendeur geklopt. Sonja rent weg door de tussendeur. Jan schenkt er geen aandacht aan.

JAN: De deur is open! Kom maar binnen!

Mevrouw Lemaire komt binnen, in nachtjapon.

JEANNE: Neem me niet kwalijk... Maar ik hoorde u typen en ik dacht zo...

Ze werpt een blik op het blad papier in de schrijfmachine.

JEANNE: Mooi, mooi, mooi...

Ze werpt een blik op het blad waarop Jan de handtekeningen heeft ingeoeffend.

JEANNE: Goed zo, meneer euh...?

JAN: (*met een zwierige buiging*) Zegt u toch Johannes, mevrouw Lemaire!

JEANNE: Johannes, ja.. Al noem ik je nog altijd liever John, my dear.

JAN: Johannes... John... Jan... Wat maakt het uit, mevrouw Lemaire?

JEANNE: Noem jij mij dan weer Jane, my dear?

JAN: Jane?

JEANNE: Niet langer mevrouw Lemaire of zelfs niet Jeanne, maar weer Jane, my dear... Zoals vroeger.

JAN: Jane Fromond.

JEANNE: Ja...

JAN: Zo heette de vrouw van John Dee.

JEANNE: Ja...

Ze neemt hem bij de hand mee naar de sofa.

JEANNE: Want zo is het goed, my dear...

Ze drukt hem neer op de sofa.

JEANNE: Zo wordt het weer net als vroeger...

Ze vlijt zich naast hem neer.

JEANNE: Kijk me maar diep in de ogen, my dear...

Ze begint met hem te vrijen.

Johannes Dierickx komt de kamer binnen door de buitendeur. Hij kijkt naar Jeanne die vrijt met Jan. Hij grijpt naar zijn hoofd en lijkt een flauwte te krijgen, zakt neer op de stoel achter de schrijfmachine. Jeanne en Jan lijken hem niet op te merken.

JEANNE: Hoe ver ben je al teruggekeerd, John? Hoe ver? Zal ik mij ook al terugtrekken in een geschikte persoon, John? Om ook terug te keren? Of moet ik nog een beetje geduld oefenen, John? Moet ik nog wat wachten, John?

Licht fade out.

-

**De laatste scènes missen in deze
zichtzending**